

LIETUVOS – VENGRIJOS DVIŠALĖ PREKYBA

2020 m. spalio 24 d.

I. Vengrijos ekonomika ir tarptautinė prekyba

Svarbiausi Vengrijos ekonomikos sektoriai pagal sukuriamą pridėtinę vertę 2019 m. buvo pramonė (24%), didmeninė ir mažmeninė prekyba, transportas, apgyvendinimo ir maitinimo paslaugos (19%), viešasis administravimas, gynyba, švietimas, žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas (17%), profesinė, mokslinė ir techninė veikla (10%), nekilnojamojo turto sektorius (9,4%).

2019 m. Vengrijos prekių eksportas siekė 109 mlrd. EUR. Prekyba su ES rinka sudarė apie 81% Vengrijos prekių eksporto (į Vokietiją – 28%, Slovakiją – 5,2%, Italiją – 5,1%), o iš ES nepriklausančių šalių 2,8% eksporto vertės tenka JAV, 2,0% – Ukrainai ir 1,7% – Rusijai.

2019 m. Vengrijos importas siekė 105 mlrd. EUR ir 64% importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Vokietijos – 25%, Austrijos – 6,1%, Lenkijos – 5,8%), o iš ES nepriklausančių šalių – 6,1% importo atvežama iš Kinijos, 3,8% – Rusijos, 2,6% – Korėjos.

Šaltiniai: Eurostat, ICT Trade Map.

II. Lietuvos ir Vengrijos dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Vengrijos pagrindiniai rodikliai 2017-2019 m.

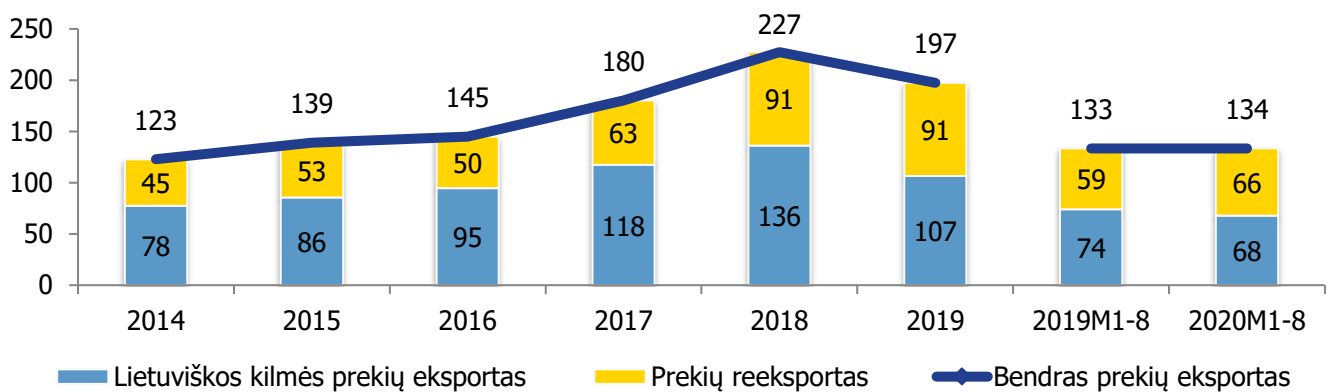
	2017		2018		2019	
	Dalis,%	Vieta	Dalis,%	Vieta	Dalis,%	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	0,7 %	23	0,8 %	24	0,7 %	26
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	0,9 %	26	0,9 %	25	0,6 %	29
Šalies dalis prekių reeksporte	0,5 %	24	0,7 %	19	0,8 %	19
Šalies dalis prekių importe	0,9 %	23	0,9 %	24	0,8 %	24
Paslaugos						
Šalies dalis paslaugų eksporte	0,4 %	27	0,3 %	29	0,2 %	32
Šalies dalis paslaugų importe	0,8 %	26	0,8 %	28	1,0 %	23

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

III. Prekyba prekėmis

2019 m. Vengrija buvo 26-a didžiausia Lietuvos prekių eksporto rinka, kuriai teko 0,7% (197 mln. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Beveik 54% Lietuvos prekių eksporto į Vengriją 2019 m. sudarė lietuviškos kilmės prekių eksportas, o likusią dalį (46%) – prekių reeksportas. Palyginti su 2018 m. Lietuvos prekių eksportas į Vengriją sumažėjo 13%, daugiausiai dėl plastikų ir jų dirbinių eksporto mažėjimo. Per 2020 m. sausio-rugpjūčio mėn. bendras Lietuvos prekių eksportas į Vengriją palyginti su atitinkamu 2019 m. laikotarpiu didėjo 0,03% arba 34 tūkst. EUR.

1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Vengriją, 2014-2020 m. 1-8 mėn., mln. EUR

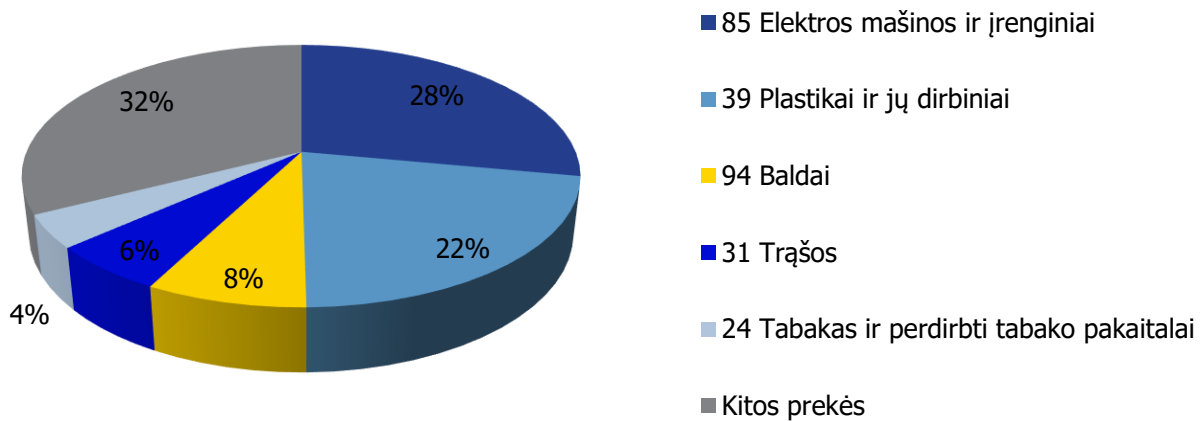

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms Vengrija 2019 m. buvo 29-a didžiausia eksporto rinka, kuriai teko 0,6% (107 mln. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į Vengriją eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė elektros mašinos ir įrenginiai – 28% arba 30 mln. EUR (7-a didžiausia eksporto rinka), plastikai ir jų dirbiniai – 22% arba 23 mln. EUR (18-a didžiausia eksporto rinka), baldai – 7,8% arba 8,3 mln. EUR (26-a didžiausia eksporto rinka), trašos – 5,8% arba 6,2 mln. EUR (21-a didžiausia eksporto rinka), tabakas – 4,1% arba 4,3 mln. EUR (22-a didžiausia eksporto rinka). Palyginti su 2018 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė į Vengriją sumažėjo 22% arba 30 mln. EUR. Labiausiai mažėjimą lėmė plastikai ir jų dirbiniai. Per 2020 m. sausio-rugpjūčio mėn. lietuviškos kilmės prekių eksportas į Vengriją palyginti su atitinkamu 2019 m. laikotarpiu mažėjo 8,4% arba 6,2 mln. EUR.

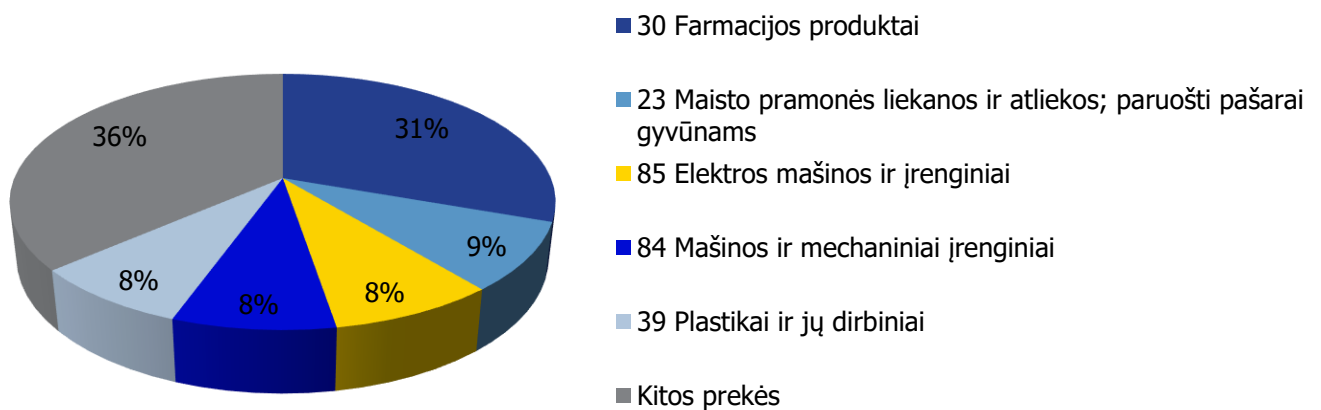
2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Vengriją struktūra 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2019 m. Vengrija buvo 24-a didžiausia Lietuvos prekių importo rinka ir jai teko 0,8% (245 mln. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Vengrijos 2019 m. daugiausia importuota farmacijos produktų – 30% arba 74 mln. EUR (6-a didžiausia importo rinka), maisto pramonės liekanų ir pašarų gyvūnams – 8,6% arba 21 mln. EUR (4-a didžiausia importo rinka), elektros mašinų ir įrenginių – 8,4% arba 20 mln. EUR (21-a didžiausia importo rinka), mašinų ir mechaninių įrenginių – 8,1% arba 20 mln. EUR (22-a didžiausia importo rinka). Palyginti su 2018 m. prekių importas iš Vengrijos padidėjo 0,8%.

3 pav. Lietuvos importo iš Vengrijos struktūra 2019 m.

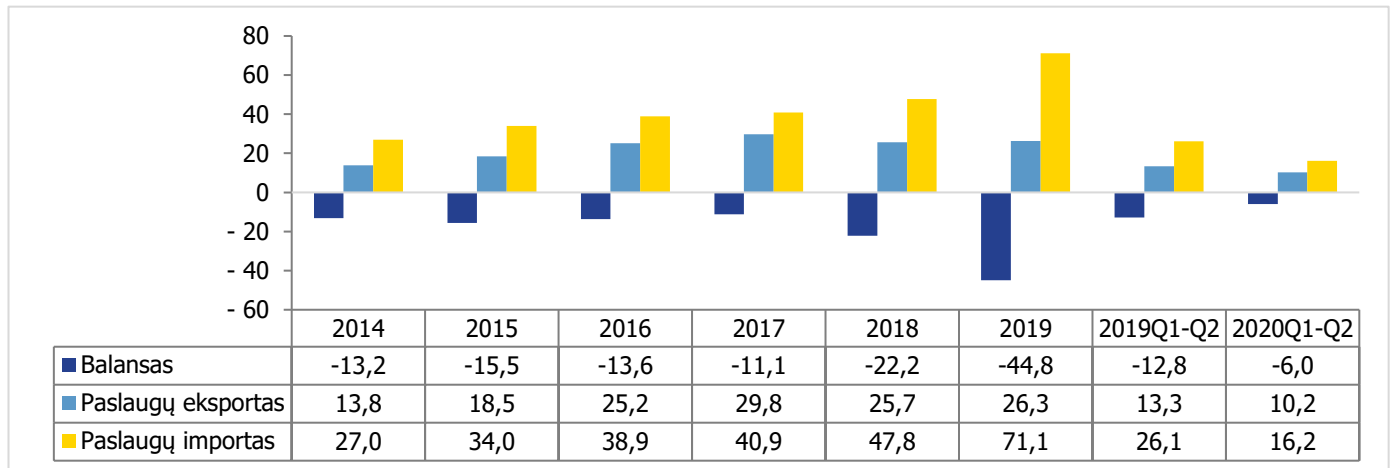

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. Prekyba paslaugomis

2019 m. Vengrija užėmė 32 vietą Lietuvos paslaugų eksporto rinkoje, kuriai teko 0,2% (26 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Vengrijos siekė 71 mln. EUR, tai sudarė 1% viso Lietuvos paslaugų importo 2019 m., o Vengrija buvo 23-a didžiausia tiekėja paslaugų importuotojams Lietuvoje.

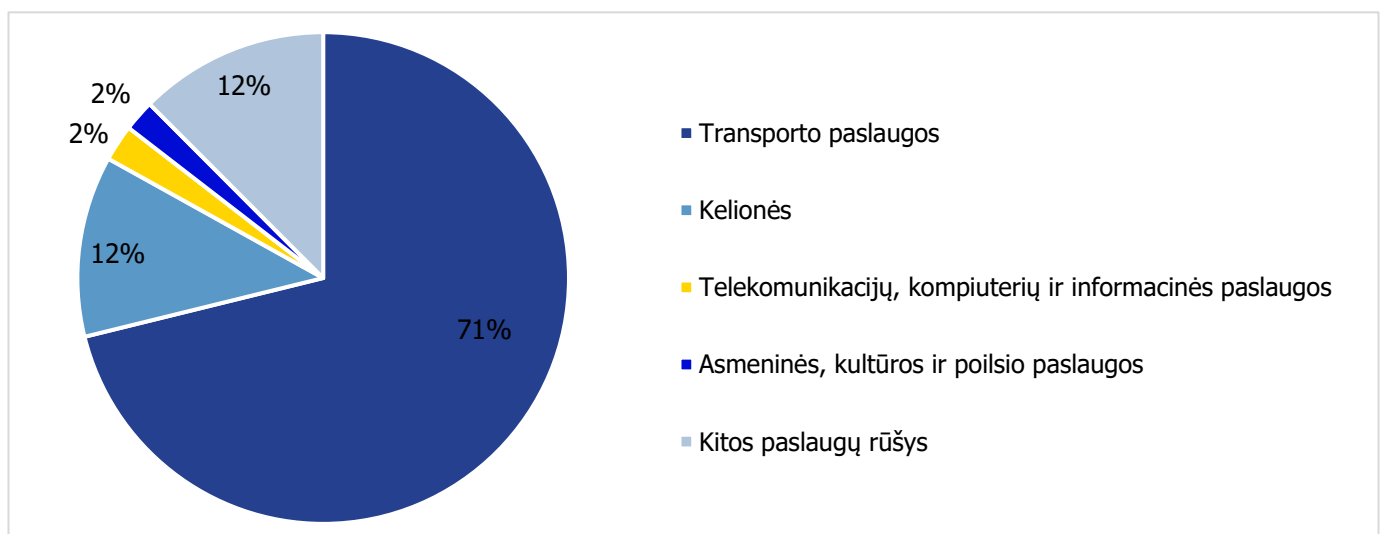
4 pav. Lietuvos ir Vengrijos užsienio prekyba (paslaugos) 2014-2020 m. I-II ketv., mln. EUR

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2019 m. iš Lietuvos į Vengriją daugiausia buvo eksportuota transporto paslaugų – 71% arba 19 mln. EUR (27-a didžiausia eksporto rinka), kelionių – 12% arba 3,1 mln. EUR (31-a eksporto rinka), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 2,4% arba 0,6 tūkst. EUR (48-a eksporto rinka), asmeninės, kultūros ir poilsio paslaugų – 2,1% arba 0,5 tūkst. EUR (20-a didžiausia eksporto rinka). Per 2019 m. Lietuvos paslaugų eksporto vertė į Vengrijos rinką padidėjo 2,4% iki 26 mln. EUR. Per 2020 m. I pusm. Lietuvos paslaugų eksportas į Vengriją palyginti su atitinkamu 2019 m. laikotarpiu mažėjo 23% arba 3,1 mln. EUR.

5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Vengriją struktūra 2019 m.

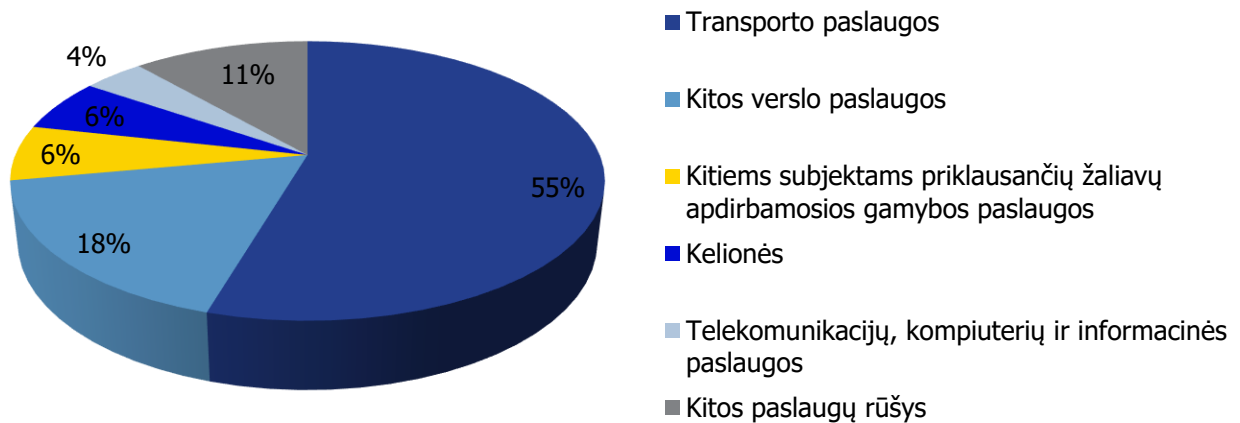

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2019 m. iš Vengrijos į Lietuvą daugiausiai buvo importuota transporto paslaugų – 56% arba 40 mln. EUR (21-a didžiausia importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 35% arba 25 mln. EUR (15-a didžiausia importo tiekėja), kelionių – 5,9% arba 4,2 mln. EUR (34-a importo tiekėja), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 1,6% arba 1,2 mln. EUR (29-a didžiausia importo tiekėja), finansinių paslaugų – 1% arba 730 tūkst. EUR (24-a didžiausia importo tiekėja). Per 2019 m. paslaugų importo vertė iš Vengrijos išaugo 49% iki 71 mln. EUR. Per 2020 m. I pusr. paslaugų importas iš Vengrijos palyginti su atitinkamu 2019 m. laikotarpiu mažėjo 38% arba 9,9 mln. EUR.

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Vengrijos struktūra 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatyta apie 1199 prekių grupių (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčių geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Vengrijos rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Vengriją yra šie: maisto produktai, įvairios mašinos ir įrenginiai, drabužiai ir tekstilės gaminiai bei chemijos pramonės produktai.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Vengrijos rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	1199
Maisto produktų gamyba	133
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	120
Drabužių siuvimas (gamyba)	117
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	115
Tekstilės gaminių gamyba	103
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	92
Pagrindinių metalų gamyba	77
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	67
Elektros įrangos gamyba	61
Kita gamyba	50
Kitos	264

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.

